

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 620/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. JCLic. Tomáš Majerčák, PhD., s. r. o., Kováčska 28, Košice, proti Všeobecne záväznému nariadeniu mesta Košice č. 261, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán mesta Košice“ takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 31. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Všeobecne záväzným nariadením mesta Košice č. 261, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán mesta Košice“, schváleného Mestským zastupiteľstvom v Košiciach uznesením č. 815 na XXX. zasadnutí 26. júna 2025, ktoré nadobudlo účinnosť 1. septembra 2025. Sťažovateľ žiada, aby mu ústavný súd priznal náhradu škody, ktorá mu vznikla z dôvodu zmeny územného plánu, a to vo výške 2 691 950 eur, a trovy konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v roku 2023 v dražbe kúpil pozemky nachádzajúce sa v mestskej časti [REDAKOVANÉ]. Kúpil ich s investičným zámerom, pretože pozemky boli podľa vtedy platného územného plánu vedené ako stavebné pozemky určené na výstavbu športovísk. Následne začal vykupovať aj ďalšie pozemky, aby mal prístupovú cestu k pozemkom nadobudnutým v dražbe. Do výkupu pozemkov investoval stovky tisíc eur.

3. S účinnosťou od 1. septembra 2025 došlo k zmene územného plánu a z dotknutých pozemkov sa stali pozemky určené na verejnú zeleň. S predmetnou zmenou sťažovateľ nesúhlasí.
4. Sťažovateľ nemá žiaden prostriedok nápravy, nemôže podať žalobu v občianskom súdnom konaní ani správnu žalobu. Všeobecne záväzné nariadenie môže napadnúť iba prokurátor, ak by mestské zastupiteľstvo nevyhovelo jeho protestu.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia označených práv napadnutým všeobecne záväzným nariadením, v dôsledku ktorého došlo k zmene charakteru pozemkov vo vlastníctve sťažovateľa, a tým mu vznikla škoda, ktorú si uplatňuje prostredníctvom ústavnej sťažnosti.
6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.
7. Ústavnou sťažnosťou namietané všeobecné záväzné nariadenie je právnym predpisom podľa čl. 68 ústavy, podľa ktorého vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec vydávať všeobecne záväzné nariadenia. Všeobecné nariadenie obce/mesta je teda normatívnym právnym aktom, ktorým sa stanovujú práva a povinnosti neurčenému počtu druhovo určených subjektov s pôsobnosťou pre územie obce/mesta. Takýto normatívny akt orgánu verejnej správy je oprávnený ústavný súd posudzovať iba z hľadiska jeho súladu s právnymi predpismi vyššej právnej sily podľa čl. 125 ods. 1 písm. d) ústavy v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy, a nie v konaní o individuálnej ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy. Tieto právne predpisy sú ústavným súdom preskúmateľné v konaní podľa čl. 125 ods. 1 písm. c) ústavy, podľa ktorého ústavný súd rozhoduje o súlade všeobecne záväzných nariadení podľa čl. 68 s ústavou, s ústavnými zákonmi s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi, ak o nich nerozhoduje iný súd (správny súd v konaní podľa § 357 až § 367 Správneho súdneho poriadku).
8. Okrem toho právomoc ústavného súdu je obmedzená čl. 130 ods. 1 ústavy tak, že návrh môžu podať osobitne kvalifikované subjekty, medzi ktoré nepatria fyzické a právnické osoby, a tento súlad sa preskúmava v osobitnom konaní podľa § 74 až § 93 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Preskúmanie súladu všeobecne záväzného nariadenia obce/mesta s ústavou v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktoré slúži ochrane základných práv a slobôd proti zásahom individuálno-právnej (nie normatívnej) povahy, je preto vylúčené a sťažovateľom podaná ústavná sťažnosť nemôže procesne relevantným spôsobom iniciovať takéto konanie (pozri sp. zn. II. ÚS 86/2024, II. ÚS 85/2024, II. ÚS 94/2024, I. ÚS 97/2024, I. ÚS 110/2024).

9. Pokiaľ sa sťažovateľ domnieva, že mu v súvislosti s výkonom samosprávnej pôsobnosti mesta Košice vznikol nárok na náhradu škody, ktorý si uplatňuje v konaní o ústavnej sťažnosti (čomu zodpovedá aj petit jeho ústavnej sťažnosti), potom platí, že uvedená náhrada škody je žalovateľná pred všeobecným súdom, ale nie je uplatniteľná primárne v konaní pred súdom ústavným. Zodpovednosť obce/mesta za škodu spôsobenú obcou ako orgánom územnej samosprávy pri výkone samosprávy upravuje tretia časť zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

10. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie.

11. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu